שבשיטה הנוכחית, בעיקר לנוכח סוג התאונות שבהן מעורב רכב צבאי וביטחוני. כאשר רכב צבאי מעורב בתאונה עם רכב אזרחי, יש הגיון מסויים בהעסקת שמאי אזרחי לקביעת הנזק הנגרם לצד־דים. אולם המציאות היא שהח־לק הגדול של תאונות הרכב ה־צבאי — למעלה משישים אחוזים — הן „תאונות עצמיות," כלומר, תאונות כמו התהפכות או התנגשות בעץ, או התנגשות ברכב צבאי אחר בתחומי הבסיס או הסדנה, וזהו סוג־התאונות שבהן אין נפ־גע אחר, מילבד הרכב הצבאי עצ־מו.

גם במיקרה של תאונה עצמית מועבר הרכב הצבאי לטיפולו של שמאי אזרחי, הגובה שכר־טירחה גבוה. צה"ל מבזבז דלק, שעות־

בית־הקברות לרכב־צבאי
חלפים לא הגבלה

מנוע וזמן יקר בנסיעות אל ה־שמאי — שמישרדו ממוקם לרוב במרכזי הערים הגדולות, והסכו־מים המוצאים מדי חודש נאמדים במיליוני לירות.

הדרך הפשוטה והיעילה לפית־רון בעיה זו הוא לגייס שמאים למילואים, להציבם בבסיסי המיש־טרה הצבאית, כדי שיעריכו את הנזק בו במקום ויחסכו למערכת־הביטחון את שכר־הטירחה, הדלק, שעות־המנוע והזמן המבוזבזים ב־בדיקות במתכונתן הנוכחית. גיוס שמאים למילואים יחסוך למערכת הביטחון מיליונים רבים של לי־רות מדי שנה.

אוצר חלקים מתבזבז

מערכת־הביטחון מבזבזת כספים נוספים במיסגרת טי־פולה בצי הרכב העצום שלה. התיקונים מתבצעים במוסכים אז־רחיים — מלבד של רכב קרבי ו־משאיות, שאותם מתקן הצבא ב־סדנותיו, ולעיתים קרובות יש צו־רך בהחלפת חלקים כגון כנף, פגוש או חלקי־מנוע. חלקי־חילוף אלה, בעיקר חלקי־החילוף ל„רכב לבן" (רכב בוסים כמו פיג'ו, וולוו, דודג' מפוארים ומכוניות כרמל) עולים ממון רב.

את חלקי החילוף מוכר בעל ה־מוסך למערכת־הביטחון במחיר מלא, כשהוא מוסיף למחיר החלק רווח של כעשרים אחוזים, שאותו הוא משלשל לכיסו.

זהו סידור תמוה, בעיקר בהת־חשב בעובדה שמישרד־הביטחון הוא לקוח שמן ומשלם כסף בטוח לבעלי המוסכים. גם כאן, אילו היה מישרד־הביטחון קונה בעצמו את כל חלקי־החילוף, היה חוסך מייד את דמי התיווך של בעל המוסך, וכגוף ממלכתי גדול היה זוכה להנחה גדולה ולתנאי־אשראי מוע־דפים אצל הסוכנים המייבאים את חלקי־החילוף.

חמורה מכך העובדה שמערכת הביטחון כימעט שאינה מנצלת את האוצר הבלום, המצוי בבית־הקברות לרכב צבאי שבצריפין. אלפי כלי־רכב מושבתים מתבלים ומחלידים במיגרשי־העגק, כאשר אפשר לפרק אותם לחלקיהם ו־להשתמש בחלקים לצורך תיקונים. בבתי־הקברות הללו יש חלקי חי־לוף בכמויות בלתי־נדלות ובמצב טוב.

האירוניה שבמחדל זה היא בכך, שדווקא בעלי־המוסכים עושים שי־מוש יפה באותם כלי־רכב מוש־בתים. הם קונים אותם במיכרזים במחירי־חינם, ואחר כך משתמשים בחלקיהם כדי לתקן כלי־רכב ה־מופנים אליהם ממערכת־הביטחון, וגובים מחיר מפולפל עבור אותם החלקים.

לפני שבועות אחדים כונסו כל בעלי המוסכים המשרתים את רכב צה"ל. אנשי מישרד־הביטחון הו־דיעו להם כי מבקר־המדינה עומד לערוך ביקורת במוסכיהם, על מנת לבדוק את דרכי הטיפול ב־רכב הצבאי ובעלי־המוסכים התי־בקשו לשתף פעולה עם אנשי המבקר.

את נושא תיקוני הרכב מדגמי כרמל מארגן עבור צה"ל מיפעל רום כרמל, באמצעות סוכניו ב־רחבי הארץ. המיפעל מקבל תש־לום גבוה ממישרד־הביטחון עבור ריכוז הטיפול, וגם המוסכים עוב־דים על בסיס של תשלום קבוע עבור טיפולם ברכב.

בין בעלי־המוסכים קיימים חי־לוקי דיעות בקשר להסדר זה. אחדים מהם סבורים שבשיטה ה־נוכחית צה"ל איננו מקבל טיפול טוב לצי הרכב שלו, כי המוסכים אינם ששים להקדיש זמן ומאמ־צים לטיפול יעיל כאשר התשלום הוא קבוע.

הועלתה הצעה שבעלי המוסכים יעבדו בשיטה שונה, של תשלום ישיר עבור טיפול ברכב, ועל־ידי כך יחסוך צה"ל גם את התשלום לחברת רום כרמל.

בחוגי בעלי־המוסכים מתהלך ה־סיפור, כי הצעה ברוח זו הגיש עמוס ירושלמי, בעליו של מוסך רכב ישראלי ביפו. „התוצאה הי־תה," מספר בעל־מוסך אחר, „ש־הוסבר לעמוס, במהרות הבזק, ש־אם ינסה ליישם את ההצעה הזו, יפסיד את כל קשריו עם החברה ומקור פרנסתו העיקרי יסגור את הברז." עמוס ירושלמי עצמו מכ־חיש בתוקף את הסיפור. „לא היו דברים מעולם," הוא טוען.

והעולם הזה הציג למישרד־הביט־חון שאלות לגבי כל הנקודות ש־הועלו כאן. אחרי שלושה שבו־עות של המתנה לתשובה, הודיע דובר מישרד־הביטחון, דן ויינ־רייך: „על שאלות אלה אין מיש־רד־הביטחון משיב."

הדובר לא נימק את הסירוב המוזר, אולי מפני שמבקר־המדינה בודק בימים אלה גם את נושא צי הרכב הצבאי.

משה מאור ■

את שוב מלאה?
נפיחות? עצירות?
תה ביקוניס לעיכול טבעי: נמס היחידי בישראל - עלים וטבליות.
מיוצר מצמחים.
תה בקוניס Bekunis
חזרה לעיכול טבעי

להשיג בבתי המרקחת בלבד
אישור משרד הבריאות 11146-929-002

שם ע. רשום 5258
פינה קולדה
עוד לא טעמת
נסו את החוויה שתו פינה קולדה!
מבחר משקאות קוקטייל:
פינה קולדה
סוקברו
בננה קולדה

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל - י.ד. טסקים
ת"א, הקונגרס 44, טל. 832236

להקמת ירחון חדש
דרוש משקיע
בסך 2 מיליון ל"י
ת"ד 4646, ת"א
עבור „משקיע בירחון"

מועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל־אביב
טל' 297263

ביום שלישי 27.5.80
סירטו של
מל ברוקס
כיסאות לוהטים
המועדון פתוח בימי ג' תתוכניות מתחילות ב־9 בערב
המועדון פתוח משעה 8.30 בערב

שעורים פרטיים
בערבית ובאנגלית
בכל הרמות כולל הכנה לבגרות.
אקדמאית מוסמכת.
מאירה — 03—232825,
עד 8.30 בוקר.

תן טרמפ לחייל